N:o 20. | Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.** Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6,) 1 tr. upp öfv. gård. | Stockholm den 15 December 1890. | Pris: Helt år 5 kr., Lösn:r 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.). | Årg. 10.

Joseph Dente.

Samma år vi firade vårt operahus' jubileum, 1882, innehöll denna tidning en artikelserie under titel »Galleri af svenske kapellmästare», i ord och bild framställande dessa, börjande med Hæffner och slutande med Ignaz Lachner, som efterträddes af Ludvig Norman. Det ingick ej i planen för denna serie att upptaga de då ännu lefvande orkestercheferna, men dessa artiklar som hade d. v. redaktören för Sv. M. T., d:r Adolf Lindgren till författare, utkommo sedan vid slutet af året i ett elegant häfte med titel »Svenska Hofkapellmästare 1782—1882» och då i något förändrad och utvidgad form samt med tillägg af L. Normans, J. Dentes och C. Nordqvists porträtter, åtföljda af biografier. Sv. Musiktidning har emellertid fortsatt detta galleri med teckningar af Ludv. Norman vid hans frånfälle 1885, af Conrad Nordquist, då han blef hofkapellmästare och slutligen af Richard Henneberg i förra årgångens slutnummer, sedan denne blifvit utnämnd till andre kapellmästare vid k. operan. Ordningsföljden har dock blifvit rubbad genom de tillfälliga anledningar vi haft att presentera för våra läsare de senaste operacheferna och vi gå nu att vid denna årgångs afslutning fylla den lucka som härigenom uppkommit, då vi här meddela deras närmaste företrädares bild åtföljd af en kort biografisk uppsats.

Det är nu fem år sedan hofkapellmästare Dente lemnade sin befattning såsom Kgl. operans förste chef. Uppgiften att han vid detta spelår skulle, sedan dir. Nordquist dragit sig ifrån orkesterledningen, återigen dirigera hofkapellet åtminstone såsom anförare vid symfonikonserterna, i likhet med hvad Norman gjorde efter sitt afskedstagande, bekräftades icke. Det lärer ha varit af helsoskäl, som hr Dente icke ville återtaga den ansträngande verksamheten i hofkapellet. En påminnelse om denna ha vi emellertid under detta år haft vid ett par tillfällen, första gången i början af året, då hr Dente vid en symfonikonsert sjelf anförde sin i Berlin 1888 prisbelönade symfoni, och senast vid Musikföreningens nyligen gifna konsert, hvilken af honom leddes, sedan han efter hr Nordquist åtagit sig att vara detta sällskaps dirigent. Såsom sådan har hofkapellmästare Dente under sin anställning vid operan visat en framstående förmåga, som visserligen ej framträdt för publiken i ett mera energiskt sätt att föra taktpinnen, men som visat sin frukt i god sammanhållning på scenen och i orkestern och i en god uppfattning af hvad som kommit till framställning. Hr Dente är också i besittning af gedigna musikaliska kunskaper, hvarom äfven hans tonsättningar bära vittne, och särskildt den nyss nämnda symfonien för stor orkester i D moll, hvilken nyligen blifvit tillgänglig för allmänheten i 4-händigt pianoarrangement, utgifvet af Musikaliska konstföreningen.

Joseph Dente.

Joseph Gottlieb Dente föddes den 23 januari 1838 i Stockholm, der fadern var musikus. Redan tidigt visade han stora anlag för violinspelet och utbildades deri först af prof. Edv. d'Aubert och sedan af Léonard i Bruxelles. Såsom violinvirtuos har han också låtit höra sig såväl i de skandinaviska länderna som i Tyskland och Frankrike. Sina studier i harmoni och komposition absolverade han för prof. Winge och Franz Berwald. I hofkapellet anställdes han som violinist d. 1 juli 1853 och blef sångrepetitör vid operan 1861, konsertmästare 1868, kapellmästare 1872 samt slutligen vid Normans afgång 1879 orkesterns förste chef hvilken befattning han innehade till 1 juli 1885. Sedan 1882 har Dente varit lärare i komposition och instrumentation i konservatoriet och blef 1870 invald till ledamot af K. Musikal. akademien.

Af Dentes kompositioner nämna vi först hans verk för scenen operetten »I Marocco», som med framgång uppfördes på Dramatiska teatern 1866—67; han har derjemte instrumenterat Grétrys »Les méprises par ressemblance» (»De båda grenadiererna») och kom-

ponerat flere orkestersaker, deribland må nämnas en konsertouverture, gifven såsom nyhet på Par Bricols stora konsert å Musikaliska akademiens stora sal i april 1885. Han har vidare skrifvit kammarmusik, dock ej utförd offentligt, hvad vi kunna erinra oss, samt flere sånger som vunnit förtjent uppmärksamhet, deribland En samling visor för basröst, Tre sånger till ord af Runeberg, hvilka samlingar jemte dryckesvisan ur »I Marocco» utkommit af trycket. En romans för violin och piano utgafs på Abr. Hirschs förlag 1888 och är tillegnad violinisten fru Hilma Lundquist f. Åberg. Hofkapellmästare Dente blef 1882 utnämnd till riddare af Vasaorden.

Prenumerationsanmälan.

Med anmälan af Svensk Musiktidnings fortsatta utgifvande under nästa år — hennes 11:e årgång — uttala vi vårt förbindliga tack till dem, som under detta år gynnat henne med prenumeration, och vår fägnad öfver det erkännande, som från pressen och enskilda kommit henne till del, ett erkännande, som äfven funnit uttryck i K. mjst:s beviljande för detta år af ett penningeanslag till uppmuntran för tidningen och ersättning i någon mån af utgifvarens uppoffringar för hennes upprätthållande. Då tidningens ekonomiska betryggande emellertid måste bero på den musikaliska allmänhetens intresse för en svensk musiktidnings bestånd, hafva vi allt skäl att ställa en vördsam och liflig uppmaning till musikens vänner och idkare, att genom prenumeration å Svensk Musiktidning visa sig erkänna nyttan och behofvet äfven i vårt land af ett sådant literärt fackorgan, som meddelar instruktiva, bildande och läsvärda uppsatser i musikaliska ämnen och som uppsamlar notiser från in- och utlandets musikverld, i främsta rummet med afseende på svensk tonkonst och dess idkare. Red. skall lemna all möda ospard att för kommande året göra tidningen underhållande för den musikaliska allmänheten och börjar nästa årgång i förhoppning om allt större spridning af densamma i de musikaliska hemmen.

Vi hoppas då att först och främst få behålla de prenumeranter, som hittills gynnat Svensk Musiktidning, och att dessa skola skänka tidningen ett välbehöfligt understöd genom att rekommendera densamma åt andra musikvänner. Under detta år kommer tidningen att utgifvas efter hufvudsakligen samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *och* ***biografier*** *öfver in- och utländska tonkonstnärer, redogörelser för* ***musikpressen, följetonger,*** *samlade* ***notiser*** *om hvad som tilldrager sig i musikverlden och dem en sådan facktidning längre bevarar, än de dagliga tidningarne med deras efemeriska natur kunna göra.*

Tidningen åtföljes äfven, som förut, af ***Musikbilaga,*** *ett* ***Musikalbum*** *med* ***piano-*** *och* ***sångstycken,*** *innehållande* ***god*** *och* ***lätt utförbar*** *musik, och af samma stora oktavformat, som senaste årens (omkring 14 sidor), och kommer bilagan att ökas i förhållande till ökad prenumeration.*

Svensk Musiktidning *utgifves 1891, såsom förut, 2 ggr i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år.* ***Musikbilagan*** *tillfaller* ***endast helårs-prenumeranter.*** *Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (à 25 öre).*

På tidningen prenumereras här å ***Expeditionen, Olofsgatan 1*** *(Hötorget 6), öfver gården 1 tr. upp, i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln*** *samt å tidningskontoren. I landsorten prenumereras bäst* ***å posten,*** *då tidningen* ***fortast*** *kommer prenumeranten till handa.* ***Presentkort*** *å tidningen finnas att tillgå å Expeditionen och andra prenumerationsställen.*

Vördsamt anhålles att ***prenumeration*** *må ske* ***så snart som möjligt; vid direkt prenumeration*** *hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm,*** *(Olofsgatan 1) sändes tidningen till prenumeranten kostnadsfritt* ***genast den utkommit.***

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerationsförnyelse, sända vi dem nu, såsom förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som ***icke*** *vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen* ***före*** *andra numrets utsändande.* ***Senast*** *när budet kommer med andra numret torde det första återlemnas af dem, som ej prenumerera för detta år; af dem som ämna fortsätta torde då* ***till budet prenumerationsafgiften*** *mot* ***qvitto erläggas.*** *Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få räkna till årets prenumeranter å tidningen.*

Stockholm i dec. 1890.

REDAKTIONEN.

Musikaliska akademiens bibliotek.

H. M. Konungen aflade för kort tid sedan besök i Musikaliska akademiens bibliotek, hvars rikhaltiga samlingar H. M:t icke haft tillfälle att bese, sedan de blifvit inordnade i akademiens nuvarande lokal. H. M:t möttes af Musikaliska akademiens preses justitierådet A. V. Åbergsson och af bibliotekarien F. Cronhamn. H. M:t tog till en början kännedom om bibliotekets nuvarande uppställning och gruppering samt de af den nye biblioteksvårdaren efter mönster från Kungl. biblioteket upprättade blankett-realkatalogerna öfver bibliotekets in- och utländska musikalier och musikliterära samlingar. Med lifligt intresse genomgick H. M:t de förnämligare donationerna, bland hvilka må nämnas dem af grosshandlaren Johan Mazér, grefvarne Gustaf Oxenstierna och P. A. Fouché d'Otrante samt frih. Oscar Dickson.

H. M:t lät sig derefter förevisas autografsamlingens dyrbaraste nummer, såsom en af *Joseph Haydn* egenhändigt skrifven symfoni (F-moll) i partitur, som till Stockholm öfverfördes 1801 af en af Haydns lärjungar, Paul Struck, till börden wienare; åtskilliga handskrifter af *W. A. Mozart:* dels ett partiturutkast för sopran och tenor »De prendi un dolce amplesso» ur op. »Titus», hvilket kommit akademien tillhanda genom en ättling af hofrådet J. A. André, den berömde Mozartskännaren, dels Mozarts namnteckning å ett qvitto, dateradt Wien $^{10}/_{7}$ 1789, dels utdrag ur ett bref från Wien, af Mozarts enka 1792 öfverlemnadt till tonsättaren Schwencke, som i sin ordning gaf det till grosshandlaren Joh. Mazér i Stockholm 1827, hvarefter det slutligen i år genom H. M. Konungens frikostighet förvärfvades för biblioteket. Bland öfriga märkligare autografer må nämnas ett bref från Beethoven angående en oriktig affischering vid första föreställningen af »Fidelio» samt Cherubinis afgångsbetyg till violinisten Andreas Randel, vid dennes afgång från Pariserkonservatoriet 1828, betyget aftryckt i Höijers Musiklexikon (gåfvor af frih. Oscar Dickson); Ambroise Thomas' skizzbok till op. »Hamlet» (gåfva af kapellmästaren R. Henneberg); ett andante för piano, komponeradt af Auber och tillegnadt Musikaliska akademiens dåvarande preses, hertig Oscar Fredrik, 1867 under H. K. H:s vistelse i Paris och af Högstdensamme doneradt till akademien m. m.*

I ett från det större biblioteksrummet med en järndörr afskildt mindre rum, bygdt som brandfritt hvalf, förvaras bland annat bibliotekets svenska samlingar i handskrift och tryck. Denna i så hög grad vigtiga afdelning har icke alltid varit så omhuldad, som den förtjenat, och det är först under de senaste sju åren som densamma börjat blifva tillgodosedd, i det nuvarande bibliotekarien i antiqvariska boklådor, på bokauktioner, i klädstånd och hos en mängd enskilda personer, såväl i Stockholm boende som i landsorten, gjort uppköp af svenska musikalier. På detta sätt erhöllos rikhaltiga och värdefulla samlingar, hvilka 1886 för bibliotekets räkning inlöstes af en utaf dess förnämste gynnare frih. Oscar Dickson i Göteborg, hvilken likaledes frikostigt inlöst allt hvad som inom dithörande fack förvärfvats under år 1887. Äfven

* Aubers komposition har blifvit reproducerad som musikbilaga till denna tidning i Musikalbum 1888.

tonsättaren Siegfrid Saloman har generöst bidragit till dessa samlingars förökande. H. M:t uttalade sin synnerliga tillfredsställelse öfver den svenska samlingens storartade tillväxt.

Bland handskrifterna inom denna afdelning fäste sig H. M:ts särskilda uppmärksamhet vid ett par digra volymer om 600 sidor, hvilka redan derigenom hafva sitt intresse, att de utgöra den fullständigaste samling af musik-kompositioner af medlemmarne utaf vårt konungahus. Flertalet bland dem upptages af kronprins Oscars (sedermera Oscar I) och hertig Gustafs af Upland kompositioner, dels soli- ooh ensemblenummer ur operetter, dels andra vokalverk samt pianostycken. För öfrigt märkas här kompositioner af kronprinsessan Josephine, prinsessan Eugenie och prins August. Tonsättningarna i fråga förskrifva sig från 1840- och 50-talen. Dessa intressanta volymer tillhöra den Oxenstiernska donationen och äro prydligt kopierade af öfverkammarherren hos enkedrottning Josephine, grefve Gustaf Oxenstierna, en son af skalden Johan Gabriel Oxenstierna.

H. M. Konungen genomgick slutligen bibliotekets porträttsamling, som redan nu är ganska betydande, ehuru den tillkommit först under de senare åren, tack vare dels H. M. Konungens frikostighet, förmedelst hvilken biblioteket kommit i besittning af framlidne grosshandlaren och konstvännen Johan Mazérs dyrbara porträttverk, dels de betydande bidrag, som frih. Oscar Dickson lemnat till samlingens hopbringande. Porträtten äro sorterade i tre hufvudfack: porträtt af svenska musikidkare, af utländska samt af utländska med vidfogade svenska biografier. Samlingen innesluter porträtt såväl i olja som aqvarell och blyerts, silhouetter, litografier, träsnitt och ljustryck. Samtliga porträtten äro uppfästa å kartongblad och förvaras i med tyg skyddade portföljer, allt i enlighet med vid Kungl. biblioteket fastställda modeller. Till Dicksonska donationen höra äfven åtskilliga porträttmedaljonger.

H. M. Konungen lemnade biblioteket, med uttryckande af sin belåtenhet och glädje öfver dess förkofran och vård.

Till en historik öfver bibliotekets lokaler torde vi framdeles återkomma.

Musikpressen.

På Abr. Hirschs förlag har utgifvits:

för piano-solo:

Sjögren, Emil: *Fyra Skizzer*, op. 27. Pr. 1 krona.

Meissner, Hj.: *Skymningstankar*, Vals. Pr. 1 kr.

Josephson, J. A.: *Svenska folkvisor*, pianoarrangem. med bifogad text komplett (h. 1—3). Pr. 1,50.

Wennerberg: *Gluntarne*. Pris 2,50.

För sång:

Hedenblad, Ivar: *Studentsången*. Saml. 4-stäm. Sånger för mansröster. Tredje del. 2:a häftet. Pr. 1 kr.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För violin och piano:

Enderberg, August: *Menuett*. Pr. 75 öre.

Sperati, Eman.: *Lilla Emmys Romans*. Pr. 50 öre. — *Romans* m. piano eller orgel op. 29, tillegn. Mr. Maurice Dengremont. Pr. 1 kr.

För en röst med piano:

Sjögren, Emil: *Sommarens sista ros*, romans (d—f). Pr. 75 öre.

Sångduetter med piano:

Myrberg, A. M.: *Hvad hviskade du*, för sopran (e—g) och bariton (c—e). — *Farväl!* (1 stäm. c—f.; 2 stäm. c—d). Pr. à 50 öre.

På Abrah. Lundquists förlag har utkommit:

För piano-solo:

Vinterblommor 1891. Nyaste dansmusik arr. af Isidor Looström.

Barnbalen 1891, samling omtyckta danser, lätt arr. Pr. 1 kr.

Ölander, John: *La Gracieuse*, Vals. Pr. 1,25.

Hagerberg, A. V.: *Stora barn och små*, julklapp (med illustrationer till hvarje stycke). Pr. 2 kr.

för violin och piano:

Wagner, Rich.: *Romans ur »Tannhäuser»*, arrang. Pr. 1 kr.

Waldteufel, Holtz m. fl.: Danser för violin eller flöjt o. piano.

N:r 1—4 Waldteufel: »Immer oder nimmer», »Ich liebe dich», »Près de toi», »Mein Traum», valser à 1 kr. — N:r 5. Holtz: »På begäran», hambopolska, 75 öre. — N:r 6. De Wahl: »När hvar tar sin», hambopolska. Pr. 75 öre.

För en flöjt:

Rosendahl, Hj.: *Marsch-Album*. Häft. 1 och 2 à kr. 1,50.

För sång med piano:

Sillén, Jos. af: *Sommartoner*, för tenor eller sopran (f—a) tillegn. Arvid Ödmann. Pr. 75 öre.

Af de här anmälda julnyheterna utgör dansmusiken största antalet och densamma företer ingenting ovanligt. Endast ett originalverk förekommer i samlingen, men detta, Emil Sjögrens »Skizzer», är af stort intresse. Den första af dessa ett kort stycke i enkel stil är tillegnadt d:r Evald Bergman, kyrkoherden i S:t Jakob, de andra mera utförliga egnas åt d:r Ed. Wellander, samt frökn. Elin Magnusson och Esther Sellholm. De kunna alltså betraktas såsom »Albumblad» dessa skizzer, hvilka alla äro af originel och frisk inspiration samt för utförandet ej äro mycket fordrande. Ett par tryckfel förekomma, som dock äro lätta att rätta, näml. sid. 4 sista radens början, der ett b fattas framför h-oktaven och i samma rads slut ett återställningstecken fordras framför h-åttondelen; likaledes bör å sid. 6, 4 rad uppifr., 2:a takten från radens slut b sättas framför e i bas och diskant (taktens början). — Josephssons enkelt men vackert harmoniserande arrangement af »Svenska folkvisor» med bifogad text föreligger nu i komplett samling för vännerna af våra vackra folkmelodier. — De populära »Gluntarne» af Wennerberg presenteras nu äfven i pianoarrangement med öfverlagd text. Af samlingen, 30 nummer, äro tolf utslutna, bland hvilka man förnämligast saknar »Glunten blir juvenal», »Harpospelet på Scylla», »Gluntens flamma», »Afskedet på Flottsund» och den sista: »Magisterns monolog efter Gluntens afresa från Alsike», samt hela »Examensexan» utom den populära mellansatsen »Här är gudagodt att vara». Arrangementet är med undantag af några onödiga och försvårande oktavdubbleringar, värdt erkännande, men skulle dock ha vunnit på att de olika sångstämmorna (Glunten och Magistern) antydts i texten med ett G och M. — Bland sångerna intager Sjögrens »Sommarens sista ros» ett mycket framstående rum såsom en af den talangfulle komponistens vackraste sånger; af Silléns »Sommartoner» har ett mycket tungt ackord-ackompagnement, som följer den för öfrigt melodiösa sångstämman tätt i spåren, hvars slutton dock ej tillfredställer örat genom ackompagnementets konstlade harmoni. — Af d:r A. M. Myrberg, den bekante komponisten af sångduetter m- m., hafva två nya sådana utkommit i hans kända melodiösa, känslovarma stil, ord och musik af samma ursprung. Det nya häftet af Hedenblads »Studentsånger» innehåller en svensk och en finsk folkvisa (»Jag sjungit har i dagar» och »Vännen min i fjerran dröjer») och vidare af Söderman: Längtan, Svendsen: Aftonröster, Hamnström: »Känner du landet», Kjerulf: »Kan du tröste», Reissiger: En sangers bön, Wennerberg: Marsch (1848) »Om alla strängar på den svenska luta», Åkerberg: »Allerkjærestan min, godnat» (ny) samt Björneborgarnes marsch och Skotsk krigssång. Kompositionerna för violin och piano äro för salongen lämpliga, melodiska och lätt utförbara stycken, särskildt torde arrangementet af »Sång till aftonstjernan» ur »Tannhäuser» blifbegärligt. Till dansmusik under julen och säsongen lämpa sig väl de kända och omtyckta danserna för piano och

violin eller flöjt, och för idkare af flöjtspelet äro säkerligen de båda häftena af Marschalbum välkomna, såsom innehållande åtskilliga favoritmarscher.

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Dec. 1, 5, 7, 9. Boito: *Mefistofeles* (Mefistofeles: hr Bottero, Margareta—Helena: fru Östberg; Faust, Wagner: hrr Ödmann, Malmsjö; Pantalis: frk. Wolf, 7/12 frk. Alma Hult, (1:a debut). — 3. Gounod: *Faust*, (Mefistofeles: hr Bottero; Margareta: frk. Petrini, sista uppträdande). — 6. *Tredje symfonikonserten.* 1. Saint Saëns: Symfoni n:r 2. (a moll) op. 55; Söderman: »Qvarnruinen» (hr Lundquist); Wagner: »Der Ritt der Walküren»; Haydn: Symfoni, D dur. — 8. Thomas: *Mignon*, (Lothario: hr Bottero, Wilh. Meister: hr Lundmark). — 11—15. Mascagni, Pietro: *På Sicilien* (Cavalleria rusticana) opera i 1 akt af G. Targioni Tozetti och G. Menasci, öfvers. af Helmer Key, (Santuzza, Lucia, Lola: frkn. Moritz, Wolf, fruar Edling, Heintz; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Lundquist); *Undina* ballett af Sigurd Lund, musik af Rich. Henneberg; Adam: *Nürnbergerdockan* (Bertha: frk. Parsberg, 2:a debut; Cornelius, Donathan, Miller: hrr Strömberg, Strandberg, Johansson).

Svenska teatern. Dec. 14, kl. 1,30: (Judicturnén) *La Roussotte* (Rödlufvan) kom. veaudeville i 3 akt. musik af Hervé och Boullard (Anne-Marie: fru Judic); Kl. 7,30 *Niniche*, (grefvinnan Corniska: fru Judic). — 15. *La corde sensible* (Den svaga sidan) kom. veaudev. 1 akt, *Les charbonniers* (Kolhandlarne) musik af Costé, (Thérèse: fru Judic).

Vasa-teatern. Dec. 1—15. Strauss J.: *Läderlappen.*

Berns' Salong. Dec. 7. D:r Osvaldo Botteros afskedsmatiné.

I sin landsman Boitos bekanta opera tog Osvaldo Bottero afsked af oss d. 9:e d:s. Hans Mefistofeles i denna var icke mindre lyckad än den i »Faust» och operan utfördes i sin helhet af goda krafter. Fru Östberg hade här en ny uppgift att lösa i Margareta-Helenas dubbelparti, och hennes återgifvande af fängelsescenen var ett musikaliskt-dramatiskt mästerstycke, hvars alla fina detaljer det skulle vara ett nöje att framhålla, om utrymme dertill stode oss till buds. Vid operans sista representationer sjöngs Pantalis' lilla se kunderande parti af en ung fröken Hult, elev af Siegfried Saloman, och gjorde ett fördelaktigt intryck; hon tör snart komma att låta höra sig i en större rol. Signor Bottero var vid afskegstagandet föremål för entusiastiska ovationer, som togo form af lagerkransar i mängd och ändlösa applåder, inropningar och näsdukshviftningar, vitnande om den stora gunst, hvari den framstående konstnären stod hos vår publik. Omedelbart efter hans sista uppträdande hade direktionen färdigt det nya programmet med den nyfiket motsedda italienska operan, den nya balletten och reprisen af »Nürnbergerdockan». Mascagnis opera, som väckt så mycken uppmärksamhet inom musikverlden mottogs äfven här vid sin première med stort bifall, hvartill äfven uppsättniagen med våra förnämsta operakrafter mycket bidrog. Detta förstlingsverk vittnar om en ovanlig tonsättartalang och eminent förmåga att behaadla orkestern. Man har kallat komponisten »en ny Verdi», och bland Italiens nu varande operakomponister intager han ovilkorligen en hög rang, men vid jämförelsen med Verdi står han närmare »Otellos» skapare än »Trubadurens», ty hans styrka ligger mindre i den melodiska inspirationen än i den musikaliska deklamationen och förmågan att åstadkomma en imponerande massverkan och en glänsande instrumentation. Också syntes körerna och det vackra intermezzot göra största intrycket. Det tragiska ämnet gifver för öfrigt icke anledning till olika musikaliska skiftningar. Framhållas bör äfven bland operans skönheter Toriddos parti och duetterna mellan honom och Santuzza. Vi anföra här nedan innehållet af operans handling.

Teatern föreställer en öppen byplats på Sicilien. Till venster i fonden en allé, som leder till kyrkan; till höger en liten väg utåt landsbygden. I förgrunden till höger Lucias osteria med sin skylt af vinlöf. Osterian bildar vinkel med en trång gata, i hvars andra hörn ligger karabinernas kasern med italienska vapnet öfver porten. Längre bort åt fonden Alfios stall. Till venster i förgrunden en terass med pergolato. — Det är påskdagen.

Under förspelet före ridåns uppgång hör man Toriddo (hr *Ödmann*) i en romans besjunga sin kärlek till Lola; slutorden äro: »Om jag dör för dig och kommer till paradiset, vill jag ej gå in om jag ej ser ditt sköna anlete der.»

Vid ridåns uppgång är scenen tom, det börjar dagas, man hör utanför vexelsånger af män och qvinnor, hvilka inträda på scenen på väg till kyrkan. Sedan så småningom kören aflägsnat sig inkommer Santuzza (fröken *Moritz*) och går fram mot Lucias (fröken *Wolff*) hus. Lucia kommer ut och Santuzza frågar Lucia hvar dennas son Toriddo är; Lucia svarar sig ej veta det, men blir förvånad då hon hör att han varit sedd i byn i natt samt ber Santuzza stiga in till henne. Denna svarar förtviflad att hon kan det ej; »hon är förbannad af Gud». Nu inträder formannnen Alfio (hr *Lundqvist*), nyss hemkommen från en resa och företrädd af de manliga koristerna, hvilka prisa formannens angenäma lif, under det Alfio sjunger om sin glädje att få återvända till sin trogna maka Lola samt beder Lucia om en dryck af det gamla vinet. Den senare svarar att Toriddo gått för att skaffa nytt sådant, hvilket Alfio betviflar då han tidigt på morgonen såg honom i närheten af sin boning. Lucia, öfverraskad, ämnar göra honom en fråga, men hindras af Santuzza, som ber henne tiga

Nu uppstämmes från kyrkan ett halleluja, hvarpå Alfio går ut. Santuzza, ensam med Lucia, berättar nu att innan Torrido blef soldat hade han svurit Lola evig tro; vid sin återkomst hade han återfunnit henne som Alfios maka och hade sökt i en kärleksförbindelse med Santuzza glömma henne. Lola hade då, utom sig af svartsjuka, röfvat Toriddos hjerta från Santuzza och hade glömt sina pligter som maka. Santuzza ville nu ännu en gång söka att beveka Toriddo, som kränkt hennes ära Lucia går mot kyrkan.

Nu inträder Toriddo, hvilken bestormas med böner af Santuzza men förblir obeveklig. Deras samtal afbrytes af Lola (fru *Edling*). som hånfult tilltalar Santuzza och efter ett kort utbyte af sarkasmer går in i kyrkan. Då Santuzza förtviflad vill qvarhålla Toriddo, som vill följa Lola, kastar han henne till marken och ilar in i kyrkan.

Förbittrad öfver skymfen yppar Santuzza för den inträdande Alfio hans hustrus otrohet; dennes vrede bryter lös och han svär att hämnas.

Scenen står tom under det ett intermezzo spelas af orkestern. Folket kommer ur kyrkan; Toriddo sjunger en eldig dryckesvisa och bjuder folket på vin; härunder inkommer Alfio. När Toriddo bjuder honom en bägare svarar han att det vinet skulle i hans strupe förvandlas till gift. Qvinnorna fly förskräckta, förande med sig Lola. Alfio säger sig nu vänta Toriddo bakom trädgården der de skola kämpa på lif och död.

Innan Toriddo går ropar han ut sin moder, säger att vinet är förrädiskt och att han måste ut och hemta frisk luft. Men innan han går ber han henne välsigna honom, likasom den dag då han gick ut som soldat, samt att, om han ej återvände, bli en moder för Santuzza, som han lofvat föra till altaret. Lucia, förvånad, ger honom afskedskyssen, och när han efter en häftig omfamning störtar bort, ilar hon förfärad till fonden af teatern, der hon möter den inträdande Santuzza, som kastar sig i hennes armar. Man hör ett aflägset sorl; en ensam qvinnoröst ropar på afstånd: »Broder Toriddo har blifvit mördad!» Ropet upprepas af de öfriga qvinnorna som nu fylla scenen. Santuzza faller medvetslös till jorden; Lucia svimmar och stödes af qvinnorna Alla stå slagna af förskräckelse. Två karabinierer springa tvärs öfver scenen. Ridån faller hastigt.

Om utförandet behöfves ej många ord, då det var i så goda händer, som här ofvan synes. Fröken Moritz, operans nya acquisition, som nu uppträdde i sin andra rol, ådagalade äfven i denna att hon med en för operan lämplig, stark och väl skolad röst förenar dramatisk begåfning, som gör henne användbar i större partier. Den nya balletten, med dans komponerad af operans nuvar. balettmästare och musik af R. Henneberg, slog synbarligen an på publiken genom vackra koreografiska anordningar, kostymer och dansnummer samt en dertill passande liflig och brillant musik. Den gamla bekanta »Nürnbergerdockan» med sin lustiga libretto, sin qvicka och intagande musik, redan i ouverturen oemotståndligt fängslande, förfelade ej att sätta salongen i glad stämning och gafs äfven på det hela rätt tillfredsställande. Fröken Parsberg hade här sin andra och förnämligaste debut, hvilken kan betraktas såsom ganska lyckad. Genom sin vackra röst, särdeles framträdande i höjden, sin lediga koloratur och sin personliga liflighet tycktes hon vinna publikens sympatier i denna maktpåliggande rol; man kan dock anmärka att stämman ännu icke besitter fullt utvecklad styrka i alla lägen.

Kgl. teaterns sista symfonikonsert hade till nyhet en symfoni af Saint-Saëns, ett verk som hufvudsakligen röjde sitt franska ursprung genom spirituel rytmik och instrumentering. De båda sista lifliga satserna väckte största bifallet och de första af dessa, scherzot, måste bisseras. Symfonien står emellertid i uppfinningens kraft

och rikedom efter komponistens senare orkesterverk.

Å Svenska teatern har den berömda franska operettdivan Anne Judic med sin trupp ånyo låtit höra sig. Det var i sept. 1886 hon gjorde sitt förra besök här och då uppträdde i »M:lle Nitouche», »Lili» och »Niniche». I söndags fick man tillfälle att se henne först å en matiné i »La Roussette» (»Rödlufvan», gifven här å Blanchs »Veaudeville teater» 1881 och å Mindre teatern 1883) och sedan på aftoneri »Niniche» Åren tycks ej ha stor makt öfver den lifliga, förtrollande divan; rösten är lika behaglig, sången lika smakfull, rörelserna lika graciösa om än figurens embonpoint kan vara litet störande för illusionen understundom. Vid de nämnda representationerna har bifallet varit intensivt synnerligast vid föredragandet af kupletterna i dessa pjeser, den enda musik att tala om, som deri förekommer. Fru J. assisteras för öfrigt af rätt acceptabla om ock ej större förmågor, hvaribland främst står M:r Eugène Didier.

I »Läderlappen» å Vasateatern har fru Elisabeth Hjortberg uppträdt med en framgång, som föranledt hennes engagement. Pjesen ges för öfrigt med godt och lifligt samspel; fängelsedirektörens rol utföres af hr Strömberg med särdeles lustig komik synnerligast i tredje aktens hemkomstscen.

Signor Botteros afskedsmatiné i Berns' salong gafs inför en mycket talrik publik och med värdefullt biträde af fru Östberg och frök. Wolf samt hr Lundquist; frk. M. Rydberg ackompagnerade. Man kunde här finna att hr B:s egentliga verksamhetsfält är scenen, ty i konsertsalen framträder mer sträfheten i stämman och hans vibrato, emellertid väckte han äfven här publikens bifall, synnerligen genom sitt dramatiska föredrag af Schumanns »De båda grenadiererna». Fru Östberg och frk. Wolf excellerade i den stora duetten ur »Aida», hvarjemte fröken Wolf, som har förtjensten att alltid vilja bjuda på något nytt å konserterna, lät oss göra bekantskap med en sång ur Saint Saëns nya opera »Ascanio». Hr Lundquist sjöng särdeles vackert Svennens sång ur Svedboms »I Rosengård» och deltog jemte hr Bottero i slutnumret, stor duo ur »Puritanerna», hvilket nummer blef en verklig kraftyttring af vokalstyrka.

En konsert för välgörande ändamål i Tyska kyrkan, konkurrerande med Kgl. operans première, hade vi ej satts i tillfälle att bevista.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan förbereder Lortzings »Czar och timmerman» samt den vanliga julpjesen »Vermländingarne» i hvilken man lär få nöjet återse vår gamle bekante operasångare Victor Dahlgren såsom Per i »Vermländingarne». Måhända skulle denne värderade komiker äfven kunna åter gifva oss Donathan i »Nürnbergerdockan», då han nu ånyo beträder tiljorna.

Filharmoniska sällskapets styrelse har utfärdat en inbjudning till abonnementsteckning för 6 symfonikonserter af Filharmoniska Symfoni-Orkestern, af hvilka den första i slutet af detta år, de återstående under första hälften af nästkommande. Abonnementsafgiften är 12 kr. för 1:a, 9 kr. för 2:a plats.

Då en egen orkester är så behöflig för sällskapet och dettas såväl som den nya orkesterns verksamhet hittills visat sig så förtjenstfull, ha vi allt skäl att tro vår musikaliska allmänhet komma att omfatta nyssnämnda inbjudning med stort intresse och genom talrikt abonnement understödja sällskapets sträfvan att upprätthålla sin nybildade orkester.

Musikkonservatoriet afslutade sin termin med en offentlig 3 dagars uppvisning d. 15 d:s inför talrika åhörare, bland hvilka äfven konungen befann sig. Utrymme saknas oss att närmare redogöra för elevernas prestationer, som särskildt i piano- violin- och sångklasserna visade vackra resultat och förhoppningsfulla talanger.

Fru Vendela Andersson-Sörensen, den omtyckta f. d. operasångerskan, har anländt till Stockholm, som hon ej besökt sedan sitt giftermål för ett par år sedan. Då fru Sörensen lär komma att vistas här någon tid vore det särdeles önskligt, om man kunde få återse henne på vår operascen i någon af hennes förnämsta roler såsom i »Diamantkorset», »Regementets dotter», »Den vilseförda» o. a.

Fröken Adèle Almati, om hvars väntade hemkomst och uppträdande på K. operan vi förut nämnt, har nu hitkommit och skall börja sitt gästspel derstädes med titelrolen i »Leonora».

Tor Aulin har vid sitt uppträdande i Kristiania å Musikföreningens konsert d. 7 d:s gjort fullständig succès, enligt telegram derifrån.

Resta konstnärer. Operasångaren Leonard Labatt afreste härifrån d. 5 dec. till Tyskland. D:r Osvaldo Bottero med fru lemnade Sverige dagen efter hans sista uppträdande på Kgl. operan, hvilket skedde d. 9 d:s. De företogo sin resa sjöledes härifrån.

Vespergudstjensten i Maria, och sedan i Katarina kyrka efter samma program, var på båda ställena besökt nästan till trängsel. Kör- och solosång utfördes med god sammanhållning och gjorde högtidligt intryck, gifvande en ovanlig och upplyftande liflighet åt gudstjensten, hvilken dock kunde ha förkortats genom indragning af några vexelsånger mellan liturgen och kören samt några verser af psalmerna, hvarjemte predikan vid denna gudstjenst icke bör utdragas för långt.

En ny pianoaffär i Stockholm. Hof-Musikhandlaren Abr. Lundquist, hvilken under sistlidne sommar låtit reparera och utvidga sin välkända lokal vid Malmtorgsgatan, för att derigenom bereda större utrymme för den ständigt växande musikpubliken, har, genom en spiraltrappa, ledande till våningen 1 tr. upp, dermed förenat en rikhaltig utställning och försäljning af Bröderna Hals's i Kristiania, i in- och utlandet prisbelönade Flyglar, Pianinos och Orgelharmoniums. Nämnda fabriksfirma, hvilken nyligen firade ett jubileum med en större festlighet, då det 10,000:de instrumentet förfärdigats, hade dervid att glädja sig öfver ett allmänt uttaladt beröm, både i ord och skrift, öfver dess tillverkningar, och hvilket vid festen muntligen lemnades af sådana pianister, som Edv. Grieg, Agathe Backer-Gröndahl m. fl.

I den del af våningen som vetter åt gårdsidan har hr Lundquist inrymt sin för vårt land inom musikbranchen ovanligt stora förlagsrörelse, jemte expeditions- och kontorslokaler. Förutom ofvannämnde pianoexposition finnes derstädes ett stort lager af alla sorters sträng- och blåsinstrumenter, äfven Aristons, Manophan, Munharmonikor, Trummor, Notställare m. m.

»Den 30 november» är namnet på en större komposition, som af direktör Heintze i Lund skrifvits och arrangerats för en större kyrkokonsert, och som utfördes på Karl XII:s dödsdag i Jönköping af Jönköpings regementes musikkår, i förening med stråkorkester, barnkör, blandad kör och manskör, till förmån för fattiga skolbarns bespisande. Kompositionen upptager »Kung Karl den unga hjelte», »Viken tidens flyktiga minnen» samt »Vår Gud är oss en väldig borg», sjungna i kör med orkesterackompagnement. Andra versen af sistnämnda psalmen sjöngs pianissimo af den 3-stämmiga barnkören med ackompagnement af trä- och strånginstrument hvarefter sista versen sjöngs unisont och fortissimo af hela kören och fullt ackompagnement af regements musiken, hvilket måtte ha gjort ett storartadt intryck.

Göteborg. Harmoniska sällskapet gaf d. 6 d:s sin 1:a abonnementskonsers å Stora teatern under Karl Valentins ledning och med biträde af fru Dina Edling, som sjöng Elisabeths aria ur »Tannhäuser» 2:a akten, och Habaneran ur »Carmen» samt solo i J. A. Josephsons kantat vid Upsala universitets 400-årsfest. För öfrigt upptog programmet: Ludvig Normans festouvertyr vid K. operans 100-års-jubileum, Griegs »Landkjending» och G dur-symfoni af Haydn. Kören räknade omkr. 100 röster och understöddes af en god

orkester, som med sitt samspel gaf goda löften för hela konsertserien.

Verdis nya opera »*Falstaff*» skall redan i början af nästa år uppföras på La Scalateatern i Milano. Verdi är den sjette tonsättaren i ordningen som satt musik till »den tjocke riddarens» äfventyr. Före honom ha Peter Ritter 1794, Salieri 1798, Balfe 1838, Nicolai 1849 och Adolphe Adam 1858 komponerat operor, i hvilka Falstaff varit hufvudfiguren.

Dödsfall.

Franck, César Auguste, en af Frankrikes mest betydande musiker, pianovirtuos, komponist, sedan 1872 orgelprofessor vid konservatoriet i Paris; f. 10 dec. 1822 i Lüttich, † den 8 nov. i Paris. Han har komponerat ett oratorium »Ruth», en symfonisk dikt med kör »Béatitudes», symfoniska verk: »La rédemption», »Les Eolides», operorna »Hulda» och »Le Valet de ferme», kammarmusik, pianosaker, messor m. m.

Julklapp till Musikvänner!

PRESENTKORT

å 11:te årgången, 1891, af

SVENSK MUSIKTIDNING

med populärt, omvexlande innehåll, porträtter, musikbilagor, säljas å Expeditionen Olofsgatan 1 (Hötorget 6) i bok- och musikhandeln till 5 kronor.

Obs.! Insändaren af 5 kr. till **Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm,** *erhåller presentkortet pr omgående, om tydlig adress uppgifves.*

Undertecknad gifver fortfarande lektioner i **Sång, Dramatik, Plastik** och **Rolers inöfning**. om anmälan sker Onsdagar och Lördagar kl. mellan en qvart efter 10 till 11 f. m.

Sturegatan 24, 4 tr.

Signe Hebbe.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

MUSIK-INSTRUMENTER

af alla slag till de billigaste priser.

Stor utställning af:

Pianinos, Violiner, Guitarrer, flöjter, Accordeons.

POSITIV: Aristons, Manophans, Herophon, Orpheus, Munharmonikor, Occarinas o. s. v.

samt alla tillbehör till instrumenter.

Äkta Italienska strängar, Metronomer, Notportföljer, Notställare m. m.

Diverse blås- och stränginstrumenter för barn.

Abr. Lundquists K. Hof-Musik- & Instrumenthandel,

8 Malmtorgsgatan 8.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! *I alla hem, der musik idkas, kan den i vår tid allt för mycket försummade musikbildningen tillgodoses genom en facktidning, sådan som* **Svensk Musiktidning,** *hvilken 1891 upplefver sin 11:te årgång och som af pressen ständigt rekommenderats såsom väl fyllande sin uppgift att vara ett organ för musikbildningens spridande i vårt land.*

Svensk Musiktidnings

Musik-Album

IV—1890,

innehållande för piano: **Dahl, Adr.:** *Vårstämning;* **Ika:** *Un bibelot;* **Doppler, A.:** *Ungdomstankar*; **Gluck, Chr.:** *Balett* ur »*Orfeus*»; **Wenzel, Ludv.:** *Jägarsång*; **Mendelssohn-Bartholdy:** *Canzonetta* ur stråkqvartetten op. 12; — för sång med piano: **Körling, Aug.:** *Trädgårdsmästaren* (för bariton).

säljes å 1 krona å tidningens Expedition Olofsgatan 1 (1 tr. upp öfver gården) samt i bok- och musikhandeln.

Obs.! *Mendelssohns sköna* **Canzonetta** är arrangament efter stråkqvartetten och vann entusiastiskt bifall samt måste bisseras vid senaste kammarmusiksoarén.

Hrr Kompositörer och Musikförläggare.

Musikaliska arbeten utföras bäst och billigast af

J. F. Lindblom

Litograf,

Stockholm, Saltmätaregatan 5.

(Hörnet af Tegnérgatan.)

Maria Pettersson

född *Konow*,

Sånglärarinna,

har flyttat till

71 Regeringsgatan 71, 3 tr.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

FRITZ ARLBERG.

Sånglärare.

Karlaplan 8, 1 tr. upp.

Obs.! Ändrad adress. Obs.!

INNEHÅLL: Joseph Dente (med porträtt.) — Prenumerationsanmälan. — Musikaliska akademiens bibliotek. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från In- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1890.